

Brabantse Uitkeringsgerechtigden Samen Burgerkracht Uit Samenwerking.

Brabantse Koepelorganisatie BUS, Hoefstraat 175, 5014 NK Tilburg
Contacten: per e-mail: info@debus.nl en voor info: web: www.debus.nl

Gemeenten moeten zorgen voor een 'gezonde generatie' in 2040.

Een gezonde generatie in 2040 net weerbare mensen in een gezonde omgeving, vanuit een sterke sociale basis, dat is het doel van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) opgesteld door het Ministerie van Volksgezondheid in samenwerking zorgverzekeraars en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (DVG).

Het akkoord tot stand gekomen middels GALA:

In het GALA staan afspraken om slim samen te werken aan meer gezondheid, preventie en een sterke sociale basis. Het akkoord verlegt de focus van ziekte en zorg naar gezondheid en preventie. Het GALA is inmiddels ondertekent door de Minister van Zorg, Minister van Volksgezondheid en Staatssecretaris van Welzijn, Zorgverzekeraars Nederland (ZN) de Geestelijke Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) en Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR). De activiteiten in het akkoord moeten elkaar zoveel mogelijk versterken. Zo kan gezamenlijk bewegen in het kader van valpreventie tevens helpen tegen eenzaamheid en overgewicht voorkomen.

Van jong tot oud:

Het doel van de afspraken is bevorderen van de fysieke en mentale gezondheid van mensen vanaf het prille begin. Bij de **jeugd** ligt de aandacht op méér sporten, gezonde voeding en bewegen.

Verminderen van gezondheidsachterstanden vraagt daarbij extra aandacht. De inzet zal zijn, een goede begeleiding en ondersteuning voor de eerste 1000 dagen van kinderen die opgroeien in een kwetsbare situatie.

Voor **volwassenen en ouderen** wordt moet een gezonde fysieke leefomgeving uitnodigen tot bewegen en ontmoeten, een gezonde leefstijl en het versterken van de mentale weerbaarheid en gezondheid. Ook valpreventie en (het behoud van) de vitaliteit van het toenemend aantal ouderen staat op de agenda.

Middelen die de gemeenten ervoor gaat krijgen:

De gemeenten krijgen voor het uitvoeren van de afspraken, vastgelegd in het GALA, extra financiële middelen. Het Kabinet is voornemens een totaalbedrag, voor onder andere lokale preventieactiviteiten en gezondheidsbevordering, daarvoor beschikbaar te stellen van ongeveer 300 miljoen euro per jaar. Daarvan is 195 miljoen euro structureel. Daarnaast is in het Integraal Zorgakkoord (IZA) afspraken gemaakt dat er voor gemeenten jaarlijks maximaal 150 miljoen euro structureel beschikbaar is voor het maken van concrete plannen om de IZA doelen te realiseren. Regionale samenwerking tussen zorgverzekeraars en gemeenten maakt daar een belangrijk onderdeel van uit. In plaats van 15 verschillende regelingen is er voor gemeenten nu één brede specifieke uitkering (SPUK-regeling) Hier kunnen gemeenten geld aanvragen, (SPUK) is een bundeling van uitkeringen ondergebracht bij het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport, en verantwoord voor plannen die onder het GALA vallen als onder het Hoofdlijnen Sportakkoord II.

Doelen en afspraken:

Voor de gemeenten is hierin een belangrijke rol weggelegd. Enkele van de doelen zijn: het terugdringen van gezondheidsachterstanden en verschillen. Belangrijk is dan ook de start welke dient te beginnen bij de eerste duizend dagen van een kind. Met de Gala wordt invulling gegeven aan de ambitie uit het coalitieakkoord om

in elke gemeente een lokale coalitie een kansrijke start in te laten voeren. De verdeling van de SPUK-middelen over gemeenten wordt gebaseerd op inwonertal en het aantal inwoners met gezondheidsachterstanden.

Dit wordt bepaald op basis van: inkomensniveau en opleidingsniveau. Gemeenten worden hiermee in staat gesteld om met prioriteit in te zetten op de inwoners, buurten en wijken waar sprake is van achterstanden.

Bij het doel voor een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, is afgesproken

dat gemeenten zorgen voor de inzet van gezondheidskundige kennis bij hun besluitvorming over de fysieke leefomgeving. En bij het doel over het vitaal ouder worden, geeft het GALA invulling aan de ambitie in het coalitieakkoord op het gebied van valpreventie. Gemeenten gaan valpreventieprogramma's aan laten) bieden voor hun inwoners van 65 jaar en ouder en er zijn afspraken gemaakt over de ketensamenwerking met zorgverzekeraars.

Lokale handvatten voor digitaal gezondheidsbeleid.

Doel van toepassen van zorgtechnologie:

Met gebruik van technologie kunnen gemeenten de gezondheid van mensen bevorderen, formeel een lokale taak. De bekostiging hiervan vindt plaats vanuit de lokale basisvoorzieningen.

Burgers zijn sceptisch en voorzichtig positief:

Gemeenten hebben de taak preventiebeleid op het gebied van gezondheid vorm te geven en dit financieel te ondersteunen. Dit alles moet zich uitbetalen in verbetering van de gezondheid en het welbevinden van inwoners. Maar hoe kunnen de gemeenten dit aanpakken en waar moeten ze op letten?

Burgers stellen persoonlijk contact zeer op prijs, ze verwachten ondersteuning als ze zorgtechnologie moeten gaan gebruiken, privacy is voor een grote groep mensen een hekel ;punt, ook moet men zorgtechnologie niet worden opgelegd. Burgers willen op vrijwillige basis meedoen met een technologische interventie.

Dit alles is inmiddels bekend vanuit een pilot welke in Friesland heeft plaatsgevonden.

Aansluiten bij burgers:

Het huidige overheidsbeleid, zet duidelijk in op zelfredzaamheid en preventie: zelf, thuis en digitaal als het kan. Als we de weerbaarheid van mensen willen versterken door digitale gezondheidsvaardigheden te bevorderen is het goed om aan te sluiten bij wat burgers willen, kunnen en zonder in de problemen te geraken het prettig vinden. Blijkbaar bestaan er al landelijke vele formele activiteiten om bewoners meer digitaal te laten participeren. Denk aan de Digitalizer, trainingen vanuit de bibliotheken, het informatiepunt overheid, buurt-servicepunten, het wijkteam, de thuiszorg en de buurtsportcoach
Gebleken uit de pilot is, gebieden waar burgers samen zorgen voor een omgeving waar mensen langer in goede gezondheid en met eigen regie kunnen blijven wonen, dat dit ten goede komt van de samenleving.

Bij het lokaal organiseren van gezellige activiteiten zijn dit bij uitstek plaatsen waar mensen, met name van hogere leeftijd, kunnen worden uitgedaagd om meer digitale technologie te gaan gebruiken.

Mensen kunnen in een ongedwongen sfeer onder het genot van een kop koffie of thee geïnteresseerd raken voor digitale technologie mits men daar als mens aan toe is en ervoor open wenst te staan.

Preventie en technologie:

Hoe kunnen en moeten gemeenten, rekening houdend met de wensen van burgers, het huidige aanbod aan formele en informele activiteiten op het gebied van digitale technologie opzetten?

> Het maken van regionale samenwerkingsafspraken met formele en informele partijen die actief zijn op het gebied van het bevorderen van digitale (gezondheids-) vaardigheden. Zodat krachten worden gebundeld en ervaringen en projecten met elkaar gedeeld worden. Zo kan er een gezamenlijke aanpak binnen het preventiebeleid groeien, waarbij de initiatieven op elkaar zijn afgestemd.

Tilburg: 14 juni 2023

Bestuur BUS.

Bron: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, VNG en Zorgverzekeraars Nederland.

